

Mesaj de salut
**adresat Colocviului Internațional „Interculturalitatea prin prisma traducerii,
lingvisticii și literaturii”**

*Excelență, Domnule Ambasador,
Doamnelor și domnilor,
Mult stimați colegi,
Onorată Asistență!*

Vin către Domniile Voastre cu un mesaj de salut din partea Senatului ULIM, pe care Vi-l transmit cu o plăcere și onoare deosebită. Sunt dominat de ideea Institutului de Cercetări Filologice și Interculturale din cadrul ULIM, care în colaborare cu Universitatea Sorbona (Paris IV), Agenția Universitară a Francofoniei, Ministerului de Externe și Colaborare din Spania și Ambasada Franței din Republica Moldova, care au inițiat analiza unei probleme atât de importante, cum este problema interculturalității. În calitatea mea de cadru didactic și istoric, căutam un prilej întru abordarea problemei în cauză și voi face aceasta, profitând de ocazia acordată de către Domniile Voastre - organizatorii acestui for internațional.

Astăzi, noi, europenii, ca de altfel și toți locuitorii de pe mapamond, avem o ocazie de excepție să fim nu doar martorii participanți și făuritori a unor procese de anvergură, cum ar fi fenomenul europenizării și globalizării. Despre aceasta strămoșii noștri nici nu puteau să-și imagineze. Ceva similar, inițiasse Marele Geniu al Europei, Napoleon Bonaparte, dar formele și metodele sale de realizare au diminuat această frumoasă tentativă. Idei de culturalizare și interculturalizare a popoarelor și țărilor lumii au fost lansate și expuse de-a lungul mileniilor. Astfel, la popoarele antice –greci și romani, cât și alte seminții și etnii, toți cei care vorbeau o altă limbă și erau de altă cultură decât ai lor, erau calificați ca barbari. Iar la finele civilizației antice europene, ca de exemplu: în ultimele decenii de existență a lumii romane, contemporanii calificau fenomenele care se perindau în fața lor, în ultimele decenii de existență a acestei civilizații, drept sfârșitul lumii. În realitate, nu s-a întâmplat așa ceva, ci s-a produs o transformare de valori materiale, culturale, spirituale, lingvistice și juridice. În acest sens, țin să menționez în special, operele clasicilor științei contemporane franceze, despre evoluția culturilor și civilizațiilor în versiunea marilor gânditori **Fernard Braudel** cu ciclul de lucrări cumulative „*Istoria Civilizațiilor*” și **Levi Strauss** „*Antropologia Structurală*”, prin operele cărora a fost posibil de scanat procesul de transformare și evoluția civilizațiilor.

Dacă în Epoca Antică, consemnăm o izolare culturală a civilizațiilor, apoi în epoca medievală, se consimte o anumită transformare, plasată de la izolare spre respingere și o indiferență relativă. Către sfârșitul epocii medievale a Europei Occidentale această transformare avansează spre treapta cuceririlor civilizațiilor mai puțin influente și dominația acestora de către popoarele mai mari și mai puternice. Iar în perioada de trecere de la epoca medievală spre lumea modernă, înregistrăm un proces profund de interferențe culturale și civilizaționiste. În locul popoarelor și civilizațiilor de altă dată, apar civilizații moderne, mai avansate, cu valori materiale, spirituale, lingvistice și juridice, net superioare epocilor precedente.

În istoria omenirii sunt mai multe enigme, printre acestea, una din marile enigme ale umanității, o constituie dispariția și cucerirea popoarelor maya, aztecilor și incașilor de către spanioli și Americii de Sud de către portughezi. M-am pronunțat, cu altă ocazie, la un seminar dedicat hispanofoniei, încercând să evidențiez genealogia latinității, și am observat, că în secolul XVI, Portugalia, care deținea o populație nu mai mult de cinci sute mii oameni, izbutise să asimileze și să transforme Bazinul Amazoniei, care număra zeci de milioane oameni, punând ulterior bazele unei civilizații materiale mult mai avansate, formată din creoli, mețiși și afro-americani. Ulterior, aceștia au constituit pistele de lansare a civilizației și poporului brazilian. Fenomenul în cauză continuă o realitate antică expusă prin o maximă latină despre lume, că *în societate nimic nu se pierde, nimic nu se consumă, totul se transformă*.

Relațiile de piață lansate de lumea capitalului, au influențat atât de puternic popoarele lumii moderne, întrucât au pus bazele unor civilizații materiale, lingvistice și spirituale, care domină și până astăzi lumea contemporană. Majoritatea din ele s-au influențat reciproc, prin intermediul limbii, culturii și spiritualității, și determină evoluția lumii contemporane. Acestea sunt popoarele francofone, hispanofone, anglofone și altele, care constituie vârfurile superioare ale interculturalității mondiale. Un alt exemplu de excepție îl constituie procesul de interferențe culturale, lingvistice, materiale și juridice a lumii romane, transmise ulterior civilizației bizantine, apoi civilizației românești. Deși, scepticii privesc cu pesimism la viitorul acestora, procesul determinant al lor în lumea contemporană este ireversibil. Ideile promovate de factorii politici și economici contemporani vor determina ca fenomenul intercultural, nu doar să domine în continuare dar să se transforme în factori determinanți. Prezentul și viitorul civilizațiilor materiale, culturale, lingvistice și spirituale cu preponderență francofonă, hispanofonă, anglofonă și, într-o anumită măsură, română, vor determina viitorul lumii contemporane. Însă, pentru ca civilizația română să aibă un viitor plauzibil, urmează a fi depuse eforturi excepționale.

Am analizat minuțios rezumatele materialelor, care urmează a fi prezentate la acest colocviu. Sunt teme care prezintă un interes deosebit. De aceea, reieșind din statutul pe care îl reprezint, vin către Domniile Voastre cu o propunere de a iniția la problema interculturalității un studii colectiv cu participarea centrelor universitare enunțate în programul colocviului și participarea specialiștilor în diverse materii: economie, lingvistică, demografie, sociologie, etnologie și drept. Urmează doar buna voința, căci surse financiare pentru alimentarea acestui proiect se vor găsi. În rest, sunt ferm convins, că Colocviul Internațional enunțat va fi capabil să impulsioneze benefic tendințele interculturale francofone și hispanofone, redând astfel acestora o doză suplimentară de influență și sprijin științific. Într-un ceas bun!

Andrei GALBEN, Academician

Rector Universitatea Liberă Internațională din Moldova